

2019/2020

ВДПУ імені Михайла Коцюбинського

СПОРТИВНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ
(4 КУРС)

Силабус (вибіркова дисципліна)

ВОЗНЮК ТЕТЯНА ВОЛОДИМИРІВНА

Назва курсу	Спортивно-педагогічне вдосконалення
Викладачі	Тетяна Володимирівна Вознюк, Кульчицька Ірина Анатоліївна
Профайл викладачів	http://vspu.edu.ua/faculty/sport/kafgame/kafsportgame.php
Контактний тел.	27-57-48
E-mail:	tv_vinnitsa@ukr.net
Сторінка курсу в CMS	
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Понеділок, середа 13.30 – 15.00 ауд. 137

Спеціальності:

017 Фізична культура і спорт

Семестр	Кількість кредитів	Години	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Вид контролю
7	3	90	8	40	42	залік

Формат курсу – очний

Мета викладання навчальної дисципліни

формування у студентів цілісного уявлення про професійну діяльність спеціаліста у сфері фізичного виховання і спорту, використання теоретичних знань, навичок і вмінь у процесі педагогічної діяльності в галузі фізичної культури і спорту та забезпечення студентів необхідними теоретичними і практичними знаннями зі спортивного тренування.

Завдання

- сформувати у студентів належний рівень професійної готовності, що є основним критерієм професійної підготовки;
- сприяти формуванню у студентів професійного мислення, відповідних знань, вмінь та навичок викладання дисципліни спеціалізації;
- формування знань, професійних умінь та навичок необхідних майбутньому спортивному педагогу;
- Формування комплексних знань, умінь та навичок з обраного виду спорту;
- формування основних педагогічних здібностей необхідних для проведення занять з обраного виду спорту;
- формування знань, професійних умінь та навичок необхідних для побудови програми занять з обраного виду спорту;
- формування у студентів необхідних знань, умінь і навичок необхідних для організації, проведення і суддівства змагань в обраному виді спорту;

- формування у студентів необхідних знань, умінь і навичок необхідних для роботи з документацією, яка використовується в навчально-тренувальному та змагальному процесі;
- підвищення спортивної майстерності з метою досягнення високих спортивних результатів і виконання нормативних вимог із спортивної підготовки;
- навчити дотримуватись встановлених норм і правил безпечного проведення занять з обраного виду спорту;
- навчити застосовувати одержані знання для пропаганди обраного виду спорту.

Програмні результати навчання

Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

Політика курсу

1. Самостійна робота є обов'язковою для студентів. Студенти, які навчаються на стаціонарі виконують її в об'ємі необхідному для набрання достатньої кількості балів. Та надсилають у вказані строки на адреси викладача (TV_Vinnitsa@ukr.net).

2. Самостійна робота повинна бути здана у вказаний час: на практичному занятті чи у зазначений термін на електронну пошту.

3. Реферат, виконаний студентом буде перевірятися на плагіат. Роботи, що містять більше 30% тексту запозичень оцінюватись не будуть.

4. Під час дискусії при представленні групових робіт участь у ній обов'язкова для всіх членів групи. Необхідно вміти не лише виконати поставлене завдання, а й обґрунтувати його, пояснити особливості та висновки. Участь у дискусії беруть як викладач, так і інші студенти академічної групи.

5. Студент, який не може з'явитися на заняття з поважних причин, повинен напередодні або у день неявки повідомити (телефоном, електронною поштою або у інший спосіб) старосту академічної групи та деканат.

6. Якщо пропуски занять передбачувані, необхідно за мотивованою заявою отримати дозвіл щодо відсутності на заняттях. Пропущені заняття студент повинен відпрацювати під час індивідуально-консультативної роботи з викладачами за відповідною дисципліною.

7. Студент, який не згоден з оцінюванням його відповіді на екзамені за білетом, може оскаржити рішення викладача щодо виставленої оцінки. У такому разі, студент подає апеляційну заяву декану факультет.

8. Студент повинен дотримуватися таких основних принципів доброчесності та етики академічних взаємовідносин учасниками навчального процесу:

- дотримання норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності;
- дотримання поваги до всіх учасників навчального процесу;
- перешкоджання проявам академічної недоброчесності;
- повідомлення про випадки порушення академічної доброчесності;
- протидії конформізму, захисту свободи думки, засудження цензури.

№ з/п	Тема заняття	Література	Практичні заняття. Самостійна робота	Макс. к-сть балів
1.	<p>Лекція 1. Сутність майстерності спортивного педагога.</p> <p>Уявлення про майстерність спортивного педагога та її значення в процесі спортивно-педагогічної діяльності. Складові педагогічної майстерності спортивного педагога: знання, здібності, педагогічний такт, педагогічна техніка, методична майстерність, особисті якості, педагогічний оптимізм, їх характеристика. Критерії та рівні майстерності спортивного педагога: елементарний базовий, досконалий творчий, їх характеристика.</p>	<p>Випасняк І. П., Ковальчук Г. А., Презлята Г. В., Фотуйма О. Я. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури. Навчальний посібник./За заг. ред. Г. В. Презлятої. - Івано-Франківськ: Підприємство «ЦСТПРІ «ІНІН» ВОІ «СОІУ», 2011. 314 с.</p> <p>Якимов А. М. Основы тренерского мастерства. Учебно-методическое пособие. М.: Терра-Спорт, 2003. 176 с.</p> <p>Корх А.Я. Тренер: деятельность и личность. М.: Терра спорт, 2000. С.88-89.</p>	<p>Практичне заняття. Уявлення про майстерність спортивного педагога та її значення в процесі спортивно-педагогічної діяльності</p> <p>Практичне заняття. Критерії майстерності спортивного педагога.</p> <p>Здобувачі закріплюють отримані знання за допомогою виконання самостійної роботи: Опишіть вимоги до особистості спортивного педагога.</p> <p>Роботу можна здати в письмовому або електронному вигляді на email протягом 5 днів від заняття.</p>	8
2.	<p>Лекція 2. Особистість спортивного педагога.</p> <p>Вимоги до особистості спортивного педагога. Елементи педагогічної культури тренера. Вимоги до загальної педагогічної культури</p>	<p>Зязюн І. А., Крамущенко Л. ВКривонос І. Ф. та ін. Педагогічна майстерність: Підручник. 2-ге вид. допов. і переробл. К.: Вища школа, 2004. 422 с.</p>	<p>Практичне заняття. Вимоги до особистості спортивного педагога.</p> <p>Практичне заняття. Психологічні аспекти діяльності тренера.</p>	11

	<p>особистості спортивного педагога. Психологічні аспекти діяльності тренера. Індивідуально-психологічні характеристики особистості спортивного педагога. Професійно педагогічна етика і такт. Роль тренера у формування особистості вихованця. Етапи професійного становлення особистості спортивного педагога, їх характеристика. Професійна деформація особистості. Синдром професійного вигорання, його фази та їх характеристика. Психологічний супровід професійного становлення спортивного педагога.</p>	<p>Деркач А. А., Исаев А. А. Педагогическое мастерство тренера. М.: ФиС, 1981. 375 с.</p>	<p>Практичне заняття. Професійне становлення особистості спортивного.</p> <p>Здобувачі закріплюють отримані знання за допомогою виконання самостійних робіт:</p> <p>Охарактеризуйте норми педагогічної моралі майбутнього спортивного педагога.</p> <p>Складіть стислий перелік правил педагогічного спілкування.</p> <p>Роботи здати в письмовому або електронному вигляді на email протягом 5 днів від заняття.</p>	
3.	<p>Лекція 3. Спортивно-педагогічна взаємодія учасників педагогічного процесу.</p> <p>Сутність поняття професійне педагогічне спілкування. Функції педагогічного спілкування. Структура педагогічного спілкування: перцептивна, інтерактивна, комунікативна сторони. Фактори взаємодії у педагогічній системі. Стилi</p>	<p>Спортивно-педагогічне вдосконалення (легка атлетика): Навч. посібник для студентів факультетів фізичної культури педагогічних інститутів. К.: Вища школа, 1992. 294 с.</p> <p>Спортивно-педагогічне вдосконалення. Курс лекцій / за ред. С. М.Дмитренко, І. А. Тюх. Вінниця: ВДПУ, 2012. 204 с.</p>	<p>Практичне заняття. Сутність та зміст спортивно-педагогічного спілкування.</p> <p>Практичне заняття. Стилi педагогічного спілкування та керівництва.</p> <p>Практичне заняття. Конфлікти у спортивно-педагогічній діяльності.</p> <p>Практичне заняття. Співпраця спортивного педагога із</p>	27

	<p>спортивно-педагогічного керівництва. Стилi педагогічного спілкування. Характеристика поведінки тренера-педагога. Види міжособистісних відносин, їх характеристика. Образ «ідеального» тренера. Конфліктність і спортивна діяльність. Види конфліктів. Типи конфліктів. Причини конфліктів в спортивно-педагогічній діяльності. Взаємодія учасників спортивно-педагогічного процесу у вирішенні конфліктів. Співпраця спортивного педагога із учасниками педагогічного процесу (співпраця вчителя фізичної культури з дирекцією школи, з класними керівниками, культури з педагогічним колективом з батьками).</p>	<p>Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога: навч. посіб. К.: НУФВСУ, вид-во «Олімпійська література», 2015. 184 с.</p>	<p>учасниками педагогічного процесу. Практичне заняття. Поняття педагогічної творчості. Практичне заняття. Зміст педагогічної творчості.</p> <p>Здобувачі закріплюють отримані знання за допомогою виконання самостійних робіт: Стилi педагогічного спілкування та їх характеристика (конспект). Скласти та порівняти психологічний портрет своєї міжособистісної поведінки та «ідеального» педагога – тренера за методикою Т. Лірі. Твір на тему «Ідеальний тренер. Який він?...» Виконайте вправу на спостережливість: із запропонованих варіантів виберіть, яка з емоцій найбільше підходить для кожного обличчя (заповнити таблицю). Виконайте вправу на розвиток логічного мислення та опишіть</p>	
--	--	---	---	--

			<p>значення запропонованих висловів (заповнити таблицю). Самооцінка готовності до творчої педагогічної діяльності майбутнього спортивного педагога.</p> <p>Особливості творчої особистості спортивного педагога, їх характеристика.</p> <p>Роботи можна здати в письмовому або електронному вигляді на email протягом 5 днів від заняття.</p>	
4.	<p>Лекція 4. Технологія спортивного тренування.</p> <p>Сутність поняття «технологія». Технологія постановки цілей тренування. Технологія уточнення навчально-тренувальної мети. Технологія досягнення навчально-тренувальної мети. Спортивне тренування як керований процес. Характеристика сторін підготовки спортсмена</p>	<p>Вознюк Т.В. Основи теорії та методики спортивного тренування. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю. 240 с.</p> <p>Основы подготовки юных спортсменов [под ред. М.Я. Набатниковой]. М.: Физкультура и спорт, 1982. 280 с.</p> <p>Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця: Планер, 2014. 616 с.</p> <p>Железняк Ю. Д., Кашкаров В.А., Кравцевич И.П., Черных Е.В.,</p>	<p>Практичне заняття. Технологія навчання.</p> <p>Практичне заняття. Спортивне тренування як керований процес.</p> <p>Практичне заняття. Спортивна робота в системі інклюзивної освіти.</p> <p>Практичне заняття. Повторення та закріплення теоретичного матеріалу всього курсу дисципліни.</p> <p>Практичне заняття. Написання підсумкової контрольної роботи.</p>	34

		<p>Мещеряков И.Л., Панов С.Ф., Шкляров В.Б Педагогическое физкультурно-спортивное совершенствование. Учеб. Пособие. Под ред. Ю.Д. Железняка. 2-е изд., испр. М.: «Академия», 2005. 384 с.</p> <p>Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. К.: Олимпийская литература, 2004. 808 с.</p>	<p>Практичне заняття. Аналіз результатів підсумкової контрольної роботи.</p> <p>Здобувачі закріплюють отримані знання за допомогою виконання самостійних робіт: Визначте структуру фізичної підготовленості в ОВС. Опишіть тактичні дії, що найчастіше застосовуються в змагальній діяльності спортсменів в ОВС. Оберіть психологічні тести для оцінки психічного стану спортсменів в ОВС. Розробіть комплекс змагальних вправ в ОВС. Написання реферату. Роботи можна здати в письмовому або електронному вигляді на email протягом 5 днів від заняття.</p>	
10.	Залік			20
Всього балів за навчальною дисципліною				100

Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Спортивно-педагогічне вдосконалення», є сумою балів за виконання практичних завдань, тестування за темами курсу, виконання контрольної роботи, написання реферату та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку. Впродовж семестру студент максимально може отримати 80 балів і 20 – балів за іспит.</p> <p>Студент повинен підготувати під час практичних занять низку матеріалів.</p>
Завдання та критерії оцінювання	<p><i>Лекційні заняття – 12 балів.</i></p> <p>Студент отримує за присутність на лекціях по 1 балу, за повний конспект лекції по 2 бали. У разі відсутності за поважної причини (підготовка та участь у змаганнях, хвороба) студент може отримати максимальну кількість балів за умови самостійного опрацювання пропущеної теми.</p> <p><i>Практичні заняття та виконання самостійних робіт – 63 бали.</i></p> <p>Активна участь в обговоренні тем на практичному занятті <i>1 бал x 20 занять = 20 балів</i></p> <p>Опишіть вимоги до особистості спортивного педагога - 3 бали</p> <p>Охарактеризуйте норми педагогічної моралі майбутнього спортивного педагога – 3 бали</p> <p>Складіть стислий перелік правил педагогічного спілкування – 2 бали.</p> <p>Стилі педагогічного спілкування та їх характеристика (конспект) – 3 бали.</p> <p>Скласти та порівняти психологічний портрет своєї міжособистісної поведінки та «ідеального» педагога – тренера за методикою Т. Лірі – 3 бали</p> <p>Твір на тему «Ідеальний тренер. Який він?...» - 3 бали</p> <p>Виконайте вправу на спостережливість: із запропонованих варіантів виберіть, яка з емоцій найбільше підходить для кожного обличчя (заповнити таблицю) – 2 бали</p> <p>Виконайте вправу на розвиток логічного мислення та опишіть значення запропонованих висловів (заповнити таблицю) – 2 бали</p>

	<p>Самооцінка готовності до творчої педагогічної діяльності майбутнього спортивного педагога 2 бали</p> <p>Особливості творчої особистості спортивного педагога, їх характеристика – 3 бали</p> <p>Визначте структуру фізичної підготовленості в ОВС – 3 бали</p> <p>Опишіть тактичні дії, що найчастіше застосовуються в змагальній діяльності спортсменів в ОВС – 3 бали</p> <p>Оберіть психологічні тести для оцінки психічного стану спортсменів в ОВС – 3 бали</p> <p>Розробіть комплекс змагальних вправ в ОВС – 3 бали</p> <p>Контрольна робота – максимально 5 балів</p>
Вимоги до реферату	<p><i>Тема реферату обирається самостійно із запропонованого переліку. Реферат повинен стосуватися вашої спортивної спеціалізації та містити такі складові: вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури. Реферат повинен бути написаний самостійно, плагіат заборонений, обов'язкові посилання на джерела. Оцінюється повнота охоплення обраної теми, кількість використаних джерел, якість оформлення. Обсяг реферату не менше 10 аркушів. Реферат повинен бути зданий до дня заліку. Реферат може бути максимально оціненим у 5 балів.</i></p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент допускається до екзамену за умови, якщо він за час вивчення дисципліни набрав не менше 35 балів.</p>

Теми рефератів:

1. Педагогічна професія і особистість педагога.
2. Сутність професійної діяльності тренера.
3. Управлінська діяльність тренера в навчально-тренувальному процесі та змагальній діяльності.
4. Автобіографія та спортивні досягнення знаменитого тренера з ОВС.
5. Організація та методика проведення підготовчої частини (розминки) в обраному виді спорту. Скласти комплекси розминки.
6. Змагальна діяльність в обраному виді спорту.
7. Особливості фізичної підготовки в ОВС. Скласти комплекси вправ для розвитку фізичних якостей
8. Спортивна техніка: характеристика, критерії ефективності
9. Спортивна стратегія і тактика: характеристика, критерії ефективності
10. Санітарно-гігієнічні норми спортивного тренування.
11. Специфіка виду спорту і тривалість підготовки.
12. Особливості підготовки спортсменів у міжсезонні.

Питання до заліку:

1. Визначити різницю у поняттях «вчитель» і «тренер», «педагогічна майстерність» і «спортивна майстерність», «спорт» і «фізична культура»
2. Характеристика педагогічної діяльності.
3. Педагогічні здібності та їх зміст.
4. Функції тренера.
5. Зміст професійної діяльності тренера.
6. Культура тренера: мовлення, одяг, взаємостосунки.
7. Шляхи підвищення тренерської кваліфікації.
8. Загальна характеристика підготовки в обраному виді спорту.
9. Провідні команди, видатні тренери з ОВС. Досягнення українських спортсменів з ОВС.
10. Характеристика чинників, що впливають на ефективність змагальної діяльності.
11. Класифікація змагань з ОВС.
12. Планування змагань в ОВС. Етапи організації змагань у обраному виді спорту.
13. Організація та проведення навчально-тренувальних зборів.
14. Основні змагання з ОВС у світі, Європи, Україні. Проведення олімпійського турніру. Провідні команди України та світу з ОВС.
15. Характеристика фронтальної, потокової, колової, маятникової, стаціонарної, індивідуальної, групової, загальнокомандної та вільної форми проведення заняття.
16. Методичні положення щодо проведення розминки. Чинники що впливають на ефективність розминки.
17. Характеристика загальної структури тренувального заняття.
18. Управлінські та організаційні дії тренера під час проведення змагань.
19. Управлінські та організаційні дії тренера в навчально-тренувальному процесі юних спортсменів.
20. Управлінські та організаційні дії тренера в навчально-тренувальному процесі кваліфікованих спортсменів.
21. Характеристика понять «підготовка», «підготовленість», «тренуваність», «перетренованість».
22. Особливості тренування спортсменів у групах початкової підготовки, навчально-тренувальних, спортивного удосконалення, вищої спортивної майстерності. Комплектування тренувальних груп.
23. Планування фізичної підготовки в річному циклі у процесі тренування спортсменів різної кваліфікації.

24. Особливості планування фізичної підготовки в багаторічному тренуванні.
25. Тести для визначення рівня фізичної підготовленості та методика їх проведення.
26. Методи та засоби спортивного тренування для розвитку фізичних якостей.
27. Застосування тренажерних пристроїв та іншого обладнання для розвитку фізичних якостей в ОВС.
28. Позатренувальні чинники, що впливають на розвиток фізичних якостей
29. Класифікація техніки в ОВС.
30. Методика навчання технічним елементам.
31. Методи та засоби навчання технічним елементам.
32. Класифікація тактики в обраному виді спорту.
33. Характеристика тренувальних занять вибіркової та комплексної спрямованості.
34. Характеристика тактичних дій. Методика навчання.
35. Напрямки психологічної підготовки в обраному виді спорту.
36. Характеристика психологічних передзмагальних станів спортсмена та методика їх регулювання.
37. Психофізіологічні показники змагальної діяльності та методики їх визначення.
38. Характеристика стилів керівництва тренера.
39. Особливості тренування спортсменів різних психотипів.
40. Особливості спортивної роботи в системі інклюзивної освіти.